มงคล แก้วจันทร์

Information TO GO
ส่งข่าวสารถึงเรือนชาน

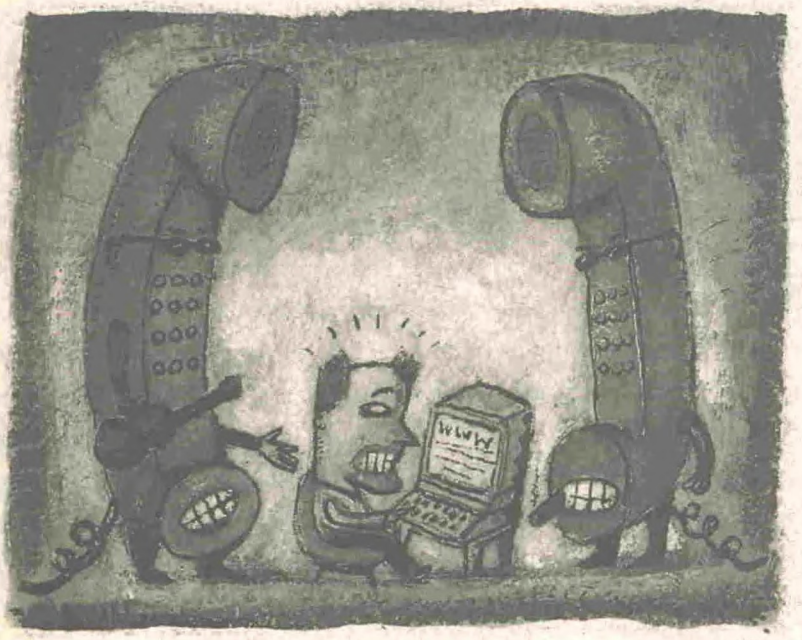

อินฟอร์เมชัน ข้อมูลข่าวสาร ในรูปแบบออนไลน์ ที่จะส่งตรง ถึงบ้างคุณก่อนใคร

ชีวิตในยุคของการบริโภคข้อมูลข่าวสารสื่อแบบประสมหรือเรียกว่ามัลติมีเดีย ได้ใช้ประโยชน์จากระบบการสื่อสารโทรคมนาคมและระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลข่าวสารนับวันยิ่งจะมีส่วนต่อการทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านธุรกิจและชีวิตส่วนตัว

ในเมื่อข้อมูลข่าวสารหรืออินฟอร์เมชันกำลังได้รับความสนอกสนใจและมีกลุ่มของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทางด้านการตลาดของการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดส่งข้อมูลข่าวสารและการผลิตสื่อ คงเป็นเรื่องแนวคิดที่จะเริ่มดำเนินธุรกิจอย่างไร ซึ่งจะเป็นภาพรวมหลักการและส่วนประกอบของการดำเนินธุรกิจอย่างง่ายในส่วนของสิ่งพิมพ์ในยุคดิจิตอล การส่งต่อข้อมูลและข่าวสารถึงบ้าน และการเข้าสู่ธุรกิจการจัดทำงานสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์ยุคดิจิตอล

ถ้าหากตั้งคำถามขึ้นมาในใจว่า อนาคตสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จะอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือเปล่า ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง สำนักพิมพ์ผู้ผลิตสื่อคงต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินกิจการครั้งยิ่งใหญ่ เป็นไปได้มากน้อยเพียงไร คงต้องติดตามกันต่อไป

เมื่อพูดถึงสิ่งพิมพ์เราท่านคงจะนึกถึงหนังสือ นิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์ สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดล้วนแล้วแต่ให้ข้อมูลข่าวสารที่เราเรียกรวมว่า อินฟอร์เมชัน และแล้วเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนไป ข้อมูลข่าวสารได้ถูกส่งถึงผู้รับเร็วขึ้น การจัดเตรียมข้อมูล ได้จัดทำโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ผนวกกับวิทยาการทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้เกิดโครงข่ายระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต

ณ เวลานี้อินเทอร์เน็ตคงจะเป็นที่รู้จักกันอย่างทั่วถึง และมีการใช้งานในวงกว้างมากขึ้น และยังมีบทบาทในการจัดทำ สิ่งพิมพ์แบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถเรียกอ่านโดยใช้โปรแกรมเวบบราวเซอร์ และจุดนี้นี่เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดทำอินฟอร์เมชันออนไลน์และออนไลน์พับลิชชิ่ง ที่กำลังจะเป็นการเปิดช่องทางทางด้านการตลาดสิ่งพิมพ์ยุคดิจิตอล

ความคุ้นเคยในการอ่านหนังสือ ทำให้หลายคนมองว่าออนไลน์พับลิชชิง จะประสพความสำเร็จได้นั้นมีโอกาสเป็นไปได้อย่างไม่แน่ใจที่จะคิดหาคำตอบ เพราะเหตุว่าปัจจัยหลาย ๆ อย่างได้เข้ามา ทั้งค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่แสนจะแพง ยังต้องเสียเงินเพื่อจะอ่านข้อมูลข่าวสารอีก หรือฟรีไม่คิดตังค์น่ะทำได้หรือเปล่า

ความเป็นจริงแล้วนั้นถ้ามองถึงจุดเด่นที่ออนไลน์พับลิชชิงทำได้เหนือกว่าหนังสือรูปแบบที่เราคุ้นเคยกัน คงจะเป็นด้านของความสดใหม่ของข้อมูลที่มีการอัพเดตอย่างสม่ำเสมอ สามารถทำให้ผู้ใช้โต้ตอบกับระบบได้โดยตรง แถมยังมีระบบมัลติมีเดียมาประกอบการเรียกดูหรือใช้บริการอ่านหรือค้นคว้าอีกด้วย

เห็นข้อดีของออนไลน์แล้ว ถ้าหากจะจัดทำสิ่งพิมพ์แบบดิจิตอลจะต้องเตรียมการอย่างไร ถ้าหากเคยทำหรือทราบวิธีการบริหารและการจัดทำสิ่งพิมพ์มาบ้างคงจะไม่ใช่เรื่องยากแต่อย่างไร ถ้าหากไม่เคยทำสิ่งพิมพ์ล่ะ ก็ไม่ยากเหมือนกัน ลองคิดทบทวนถึงการทำรายงาน การจัดทำเอกสารประกอบการทำงานดูก็ได้ จะพบว่ามีส่วนของหน้าปก สารบัญ เนื้อใน และการอ้างอิง รวมถึงการติดต่อกับผู้ผลิตหรือผู้เขียน

การจัดทำนิตยสารหรือวารสาร งบประมาณหรือรายได้ส่วนมากจะมาจากการขายโฆษณา ซึ่งแต่ละสิ่งพิมพ์มีกลยุทธ์ในการหาโฆษณาแตกต่างกันไป ขึ้นกับชื่อเสียง การเป็นที่รู้จักและยอมรับของผู้อ่านและผู้ลงโฆษณา แต่สำหรับในการจัดทำสิ่งพิมพ์แบบออนไลน์มีการรับลงโฆษณาเหมือนกันกับสิ่งพิมพ์จำพวกนิตยสารหรือวารสาร แต่การหาโฆษณาจะอ้างอิงกับจำนวนผู้เข้ามาเยี่ยมชมในเวบไซท์ และคิดอัตราค่าโฆษณาจากจำนวนการเรียกใช้หน้าเวบนั้น ยกตัวอย่างเช่น ไซท์ของ ZDNET, YaHoo เป็นต้น

รูปแบบของสิ่งพิมพ์

การทำสิ่งพิมพ์แบบออนไลน์โดยจุดประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้ในการเรียกหรือเข้าถึงแหล่งข้อมูลและข้อสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นมา สามารถส่งตรงถึงผู้รับในทันทีทันใดที่เรียกใช้งาน อย่างที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า การจัดทำสิ่งพิมพ์แบบนี้ก็คล้ายกับการจัดทำนิตยสาร ต้องมีการเตรียมต้นฉบับ การตรวจสอบ การจัดทำสิ่งพิมพ์ให้พร้อมที่จะจัดส่ง มีระบบสมาชิก การจัดจำหน่าย

จะเริ่มลงมือทำได้อย่างไร ก่อนอื่นต้องขอแบ่งประเภทของสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์กันก่อน ได้ออกมา 3 แบบที่เข้ากลุ่มกันได้

1. สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากกระบวนการพิมพ์หนังสือหรือนิตยสาร ในการจัดเตรียมต้นฉบับสิ่งพิมพ์ในปัจจุบัน ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดทำ ในขณะเดียวกันได้มีการพัฒนาโปรแกรมจำพวกแปลงเท็กซ์ที่จัดหน้าเลย์เอาต์ให้เป็นแบบไฮเปอร์เท็กซ์ เราจะเห็นได้ว่าการจัดทำหน้าเวบต่าง ๆ จะทำได้ง่ายขึ้น และมีความสวยงามเช่น E-ZINE, CINet เป็นต้น

2. สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะด้าน เป็นสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจที่อาจจะเผยแพร่ภายในหรือเป็นเอกสารเฉพาะเรื่อง ถ้าหากผู้ใช้ต้องการเอกสาร ต้องแจ้งความต้องการไปยังหน่วยงานผู้จัดทำ

3. สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นข่าวสารสื่อ หรือมัลติมีเดีย ตัวอย่างจะเป็นเวบไซท์ของสำนักข่าวต่าง ๆ เช่น CNN, USA Today เป็นต้น

การเพิ่มจำนวนของสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่บนระบบออนไลน์ส่วนมากจะเป็นการนำเสนอตัวอย่างบทความหรือเนื้อหาอย่างย่อเพื่อให้ทดลองอ่านก่อนตัดสินใจซื้อฉบับวางแผงตามท้องตลาด และยังเป็นการประชาสัมพันธ์สิ่งพิมพ์อีกทางหนึ่งด้วย

ลักษณะของออนไลน์พับลิชชิงมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านการบริการ เช่นบริการทางด้าน BBS ที่อาจจะมีระบบการติดต่อระหว่างผู้ใช้และโฮสต์ต่างกันไป เราคงต้องมองถึงการกระจายข้อมูลและอินฟอร์เมชันให้ทั่วถึงผู้ใช้ และช่วยผู้ใช้งานระบบประหยัดค่าใช้จ่ายในการรับข้อมูลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อินเทอร์เน็ตเป็นระบบเครือข่ายที่มีศักยภาพในการกระจายข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีความน่าจะเป็นที่เราจะพัฒนารูปแบบให้เกิดความคล่องตัวในการเริ่มบริการข้อมูลข่าวสารเชิงพาณิชย์

ในด้านของการตลาดและการดำเนินธุรกิจ ในช่วงเริ่มแรก การขายโฆษณายังต้องพึ่งสื่อเดิม และทำให้เกิดความเชื่อถือในสื่อใหม่ที่เราเริ่มปฏิบัติการ โดยการจัดจำหน่ายหรือขายโฆษณาเป็นแบบแพคเกจ ในราคาพิเศษลงโฆษณาในหนังสือ แถมโฆษณาบนอินเทอร์เน็ตเป็นการเพิ่มคุณค่าและอำนาจในการต่อรอง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป ในส่วนของข้อมูลและเนื้อหาที่จะนำไปลงคงต้องมีการปรับปรุงให้ใหม่สดและมีเนื้อหาเก่าไว้อ้างอิงได้ด้วย

เทคโนโลยีที่ใช้ เราใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและ WWW มาช่วย หมดความกังวลเรื่องข้อมูลข่าวสารจะส่งได้ไม่ทั่วถึง หมดความกังวลได้เลย

การส่งข้อมูลถึงหัวบันไดบ้าน

เมื่อทำข้อมูลในรูปแบบออนไลน์แล้วอยากและต้องการที่จะให้ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ได้รับข่าวสารก่อนใคร ต้องมีเป้าหมายครับ ในต่างประเทศจะมีการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการให้ข้อมูล แจ้งข่าวแก่สมาชิก ในขั้นแรกคงต้องใช้ระบบการแนะนำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตรู้จักก่อน และให้ผู้ใช้แจ้งอีเมล์แอดเดรสให้ทราบ คล้ายกับเป็นการให้สมัครสมาชิกนั่นแหละครับ เพียงแค่นี้อินฟอร์เมชันต่าง ๆ จะส่งตรงยังกล่องรับจดหมาย แต่ถ้าหากยังไม่เป็นที่พอใจ คงต้องเพิ่มที่อยู่ของเวบไซท์ไปยัง Search Engines ต่าง ๆ

รูปแบบของผลิตภัณฑ์

ในจำนวนเวบไซท์ที่เราท่านนิยมชมชอบกัน ต้องมีการอัพเดตข้อมูลโปรแกรมใหม่อยู่เสมอจึงจะได้รับความสนใจ ยกตัวอย่างเช่น web100 ได้มีการจัดอันดับความนิยมในการใช้บริการไว้ เห็นได้ว่าแหล่งไหนมีข้อมูลน่าสนใจจะมีผู้เยี่ยมเยือนมากเป็นพิเศษ รูปแบบของการจัดจำหน่ายคงจะบริการสมาชิกโดยแจ้งผ่านทางอีเมล์ ให้ข่าวสารฟรีในบางรายการ เก็บเงินบ้างเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ รายได้หลักควรจะมาจากสปอนเซอร์หรือขายโฆษณา

ความโดดเด่นของการบริการ คงจะเป็นเรื่องของความรวดเร็วทันใจ เที่ยงตรงกระชับ ฉับไว คงจะใช้ได้ พร้อมบริการค้นคืนข้อมูลที่ให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ ไม่ต้องมาคอยตั้งคอนเซ็ปต์ในการค้น ตั้งป้อมหาวิธีค้นให้ค้นได้ง่าย ๆ ได้ข้อมูลใกล้เคียงกับความต้องการมากที่สุดในเวลาอันรวดเร็ว

คำถามที่จะตามมาคือ เราจะพัฒนาหรือเสาะแสวงหาข้อมูลมาจัดเก็บไว้จำนวนมากให้ผู้ใช้หรือสมาชิกสืบค้นได้อย่างไร กระบวนการในการจัดทำแหล่งอินฟอร์เมชันไม่ได้แตกต่างกับที่จัดทำหนังสือหรือวารสารแม้แต่เพียงนิดเดียว ในการจัดทำใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วย ทุกอย่างจะเริ่มที่กระบวนการคัดเลือกข้อมูล การประมวลผล และจัดเก็บเพื่อการค้นคืน เพียงแต่เพิ่มตัวชี้ตำแหน่งในการอ้างอิงเพื่อให้ง่าย เช่น การจัดทำดัชนีชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง แนะนำคีย์เวิร์ดให้แก่ผู้ใช้ อาจจะจัดทำเป็นคู่มือออกมาเป็นระยะเมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างของระบบข้อมูล

เข้าการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งพิมพ์

อินเทอร์เน็ตคงไม่ใช่ทั้งหมดที่เราจะนำข้อมูลเข้าไปจัดเก็บได้ ความเชื่อถือของสื่อยังไม่ได้เป็นที่ยอมรับเหมือนกับหนังสือ รูปแบบของการให้บริการของสำนักข่าว สำนักพิมพ์ต่าง ๆ คงต้องทำแบบขนาน คือต้องมีสิ่งพิมพ์ที่จัดทำอยู่ทุกวันนี้ และสื่อสิ่งพิมพ์แบบอิเล็กทรอนิกส์ มีหนังสือพิมพ์เวอร์ชันกระดาษต้องมีเวอร์ชันบนอินเทอร์เน็ตด้วย จึงจะถือว่าไม่ล้าหลัง ในยุคของดิจิตอล

ระบบการค้นคืนข้อมูล (Information Retrieval System)

ก่อนที่จะให้บริการทางด้านข้อมูลหรืออินฟอร์เมชัน คงต้องถามตัวเองว่าเราผลิตอินฟอร์เมชันอะไร มีขอบเขตข้อมูลอย่างไร ให้บริการรูปแบบไหนบ้าง ระบบของการค้นคืนข้อมูลมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน การกำหนดวิธีการค้นต้องทราบว่าแหล่งข้อมูลที่กำลังติดต่ออยู่นั้นให้บริการข้อมูลอะไร ถ้าหากไม่ทราบผลเสียหายที่แน่นอนคือความล้มเหลวในการค้นคืน ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ตรงกับความต้องการ

ประเด็นสำคัญที่ไม่ควรมองข้ามในด้านของการเข้าถึงข้อมูล จะเข้าถึงข้อมูลโดยวิธีใดได้บ้าง Telnet, Gopher หรือ WWW ในการเป็นผู้ให้บริการด้านอินฟอร์เมชันควรมีการเตรียมพร้อมสำหรับการให้บริการที่มากง่ายต่อการใช้งาน มีระบบช่วยเหลือผู้ใช้ที่ง่ายแก่การเข้าใจ

ในการค้นคืนข้อมูล ควรให้ข้อแนะนำทางด้านการกำหนดค่าต่าง ๆ ในการค้น การเลือกเครื่องมือช่วยเหลือในการค้น ตลอดจนแสดงตัวอย่างหรือคำสั่งในการค้นรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้ใช้รับทราบ และจะทำให้ไม่เสียเวลาในการค้นคืนและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้

เครื่องมือช่วยค้น

เราคงคุ้นเคยกับ Search Engine ที่ช่วยในการตามหาสิ่งต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต วิธีการเลือกใช้และการใช้งานแตกต่างกันไป ซึ่งในที่นี้จะไม่ขอกล่าวถึง ตัวอย่างของ Search Engine เช่น YaHoo, InfoSeek, LyCos, Excite เป็นต้น

ด้านการโฆษณา

ตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่ารายได้จากการขายโฆษณาคงจะเป็นรายได้หลัก ถ้าหากเป็นการบริการข้อมูลในรูปแบบกราฟิก แต่ถ้าหากเป็นการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้ Telnet หรือวิธีอื่นที่ไม่มีรูปกราฟิกประกอบ รายได้คงจะต้องมาจากการบริการทางด้านข้อมูลเพียงอย่างเดียว ซึ่งในค่าบริการส่วนนี้เราสามารถรวมค่าบริการอื่นเข้าไปได้ด้วย

รายได้ที่เราจะพูดถึงและทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปอย่างตลอดรอดฝั่ง รายได้จากการขายสมาชิก ซึ่งให้ผลตอบแทนที่แน่นอน อาจจะขัดแย้งกับการทำธุรกิจข้อมูลบนแผ่นกระดาษที่อาศัยรายได้จากการโฆษณา

ในการคิดอัตราโฆษณาที่ลงในบริการสิ่งพิมพ์ออนไลน์ ส่วนมากจะคิดจากจำนวนการเรียกใช้บริการหน้าหรือจำนวนครั้งของการคลิ๊กเข้าถึงหน้าเวบ คลิ๊กมากผู้ลงโฆษณาต้องจ่ายสูงขึ้น เพราะถือว่าการลงโฆษณานั้นได้ผล

บทสรุป

อินฟอร์เมชัน ข้อมูลข่าวสารจะถูกจัดเก็บในรูปแบบออนไลน์ คู่ขนานกับระบบการจัดทำสิ่งพิมพ์ในยุคปัจจุบัน และในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคของสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ สามารถทำงานได้อย่างฉลาด ใช้เทคโนโลยีที่ให้ผู้ใช้รู้สึกเหมือนกำลังอยู่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่นให้ภาพเหมือนจริงสมบูรณ์แบบ และที่สำคัญข้อมูลข่าวสารจะมีการกลั่นกรองก่อนส่งถึงมือผู้รับ ข่าวสารที่ต้องการก็ได้รับ ข่าวสารไหนไม่ต้องการก็ถูกคัดทิ้งไป ผู้ใช้งานหรือผู้รับข่าวสาร มีสิทธิในการเลือกชนิดประเภทของอินฟอร์เมชันได้ตามความพึงพอใจ แต่อยู่ในกรอบอันดีงามของสังคม